

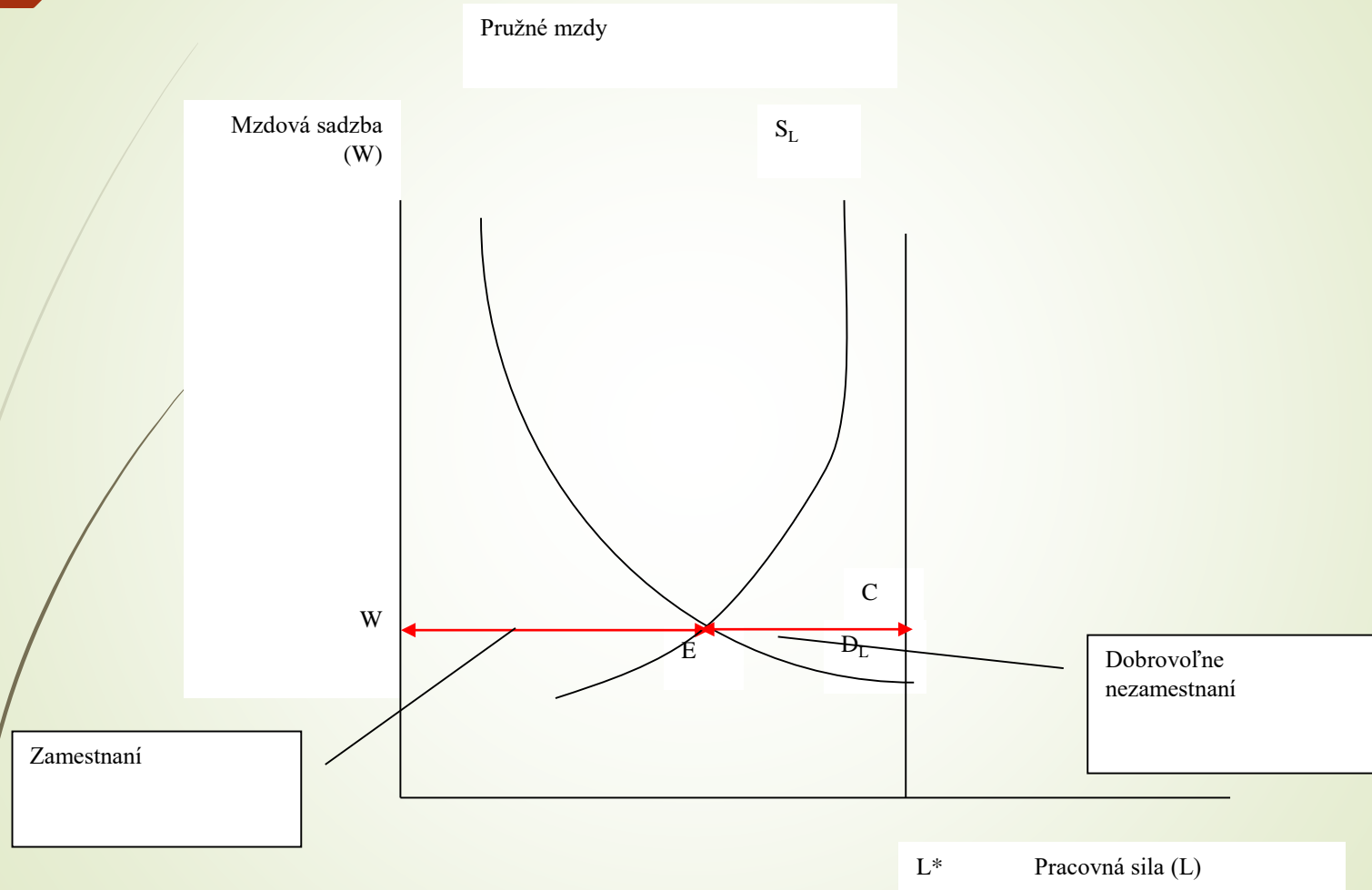

Trh VF - pokračovanie

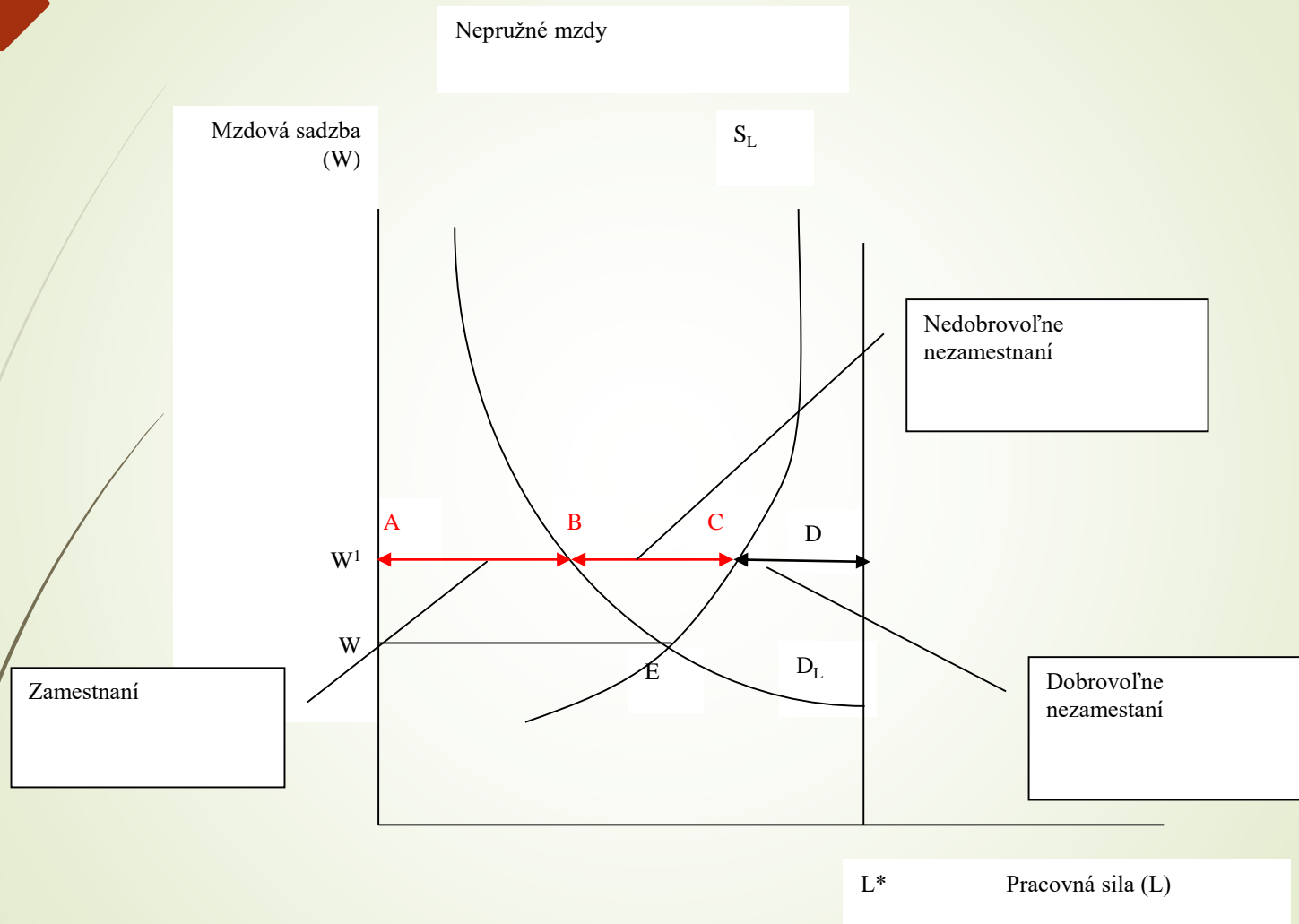
ZE PI Prednáška 5.

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

Trh práce pri pružných mzdách

Trh práce pri nepružných mzdách

Príklad:

Predpokladajme dokonale konkurenčný trh práce, kde sú krivky trhového dopytu po práci a trhovej ponuky práce dané rovnicami:

$$D_L: w = 1000 - L_D$$

$$S_L: w = 100 + 2L_S$$

w je mzda a L je množstvo pracovnej sily

- a) Vypočítajte trhovú rovnováhu na tomto trhu práce
- b) Aké množstvo pracovnej sily bude zamestnané a aké množstvo nezamestnané, ak bude mzda na úrovni 780 €?

Nezamestnanosť

Práceschopné obyvateľstvo:

- **Zamestnaní (E)**
- **Nezamestnaní (U)**

Zamestnaní + nezamestnaní = pracovná sila (L)

- **Mimopracovná sila**

Miera nezamestnanosti

$$u = \frac{U}{L} \cdot 100$$

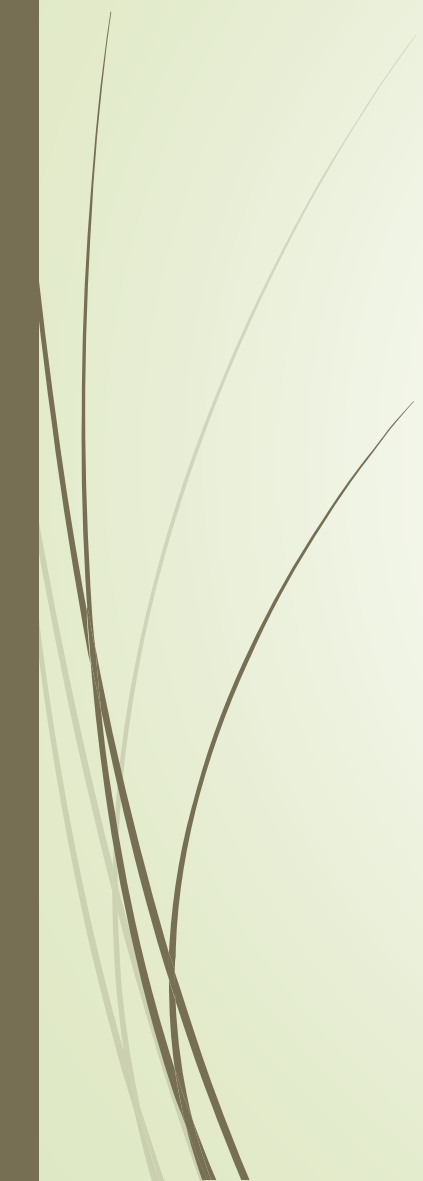
- ▶ u – miera nezamestnanosti [%]
- ▶ U – počet nezamestnaných
- ▶ L – pracovná sila

Formy nezamestnanosti

- **Frikčná** – je dôsledkom migrácie ľudí medzi regiónmi, pracovnými miestami alebo rôznymi etapami životného cyklu.
- **Štruktúrna** - vzniká vtedy, keď existuje nesúlad medzi ponukou pracovníkov a dopytom po nich.
- **Cyklická** - vyskytuje sa, keď je nízky celkový dopyt po pracovníkoch (vo všetkých sektoroch a regiónoch)

Prirodzená miera nezamestnanosti

- Predstavuje takú mieru nezamestnanosti, pri ktorej sú trhy práce a výrobkov v rovnováhe.
- Inflácia je pri tejto miere nezamestnanosti stabilná
- Nerovná sa nule

-
-
- **Mzda** – cena práce, predstavuje všeobecný výraz pre mzdy, platy a ostatné formy kompenzácie za prácu
 - **Nominálna mzda** – suma peňazí, ktorú pracovníci dostávajú ako odmenu za prácu (môže byť časová alebo úkolová)
 - **Reálna mzda** – vyjadruje množstvo tovarov a služieb, ktoré si je možné kúpiť za nominálnu mzdu (určuje kúpnu silu nominálnej mzdy)

Mzdové rozdiely a mzdová diskriminácia

- rozdielnosť mzdy v jednotlivých krajinách
- závislosť mzdy od profesií, zručností zamestnancov, kvalifikácie, zapracovanosti
- všeobecná mzdová úroveň
- výška mzdy závisí od ekonomickej vyspelosti krajiny
- existencia mzdových rozdielov v jednotlivých odvetviach ekonomiky a medzi jednotlivcami

-
-
- ovplyvňovanie trhu práce zo strany štátu alebo zo strany odborov

Trh pôdy

- Pôda – primárny VF
- Používa sa na poľnohospodárske a nepoľnohospodárske účely.
- Renta – cena za prenájom pôdy

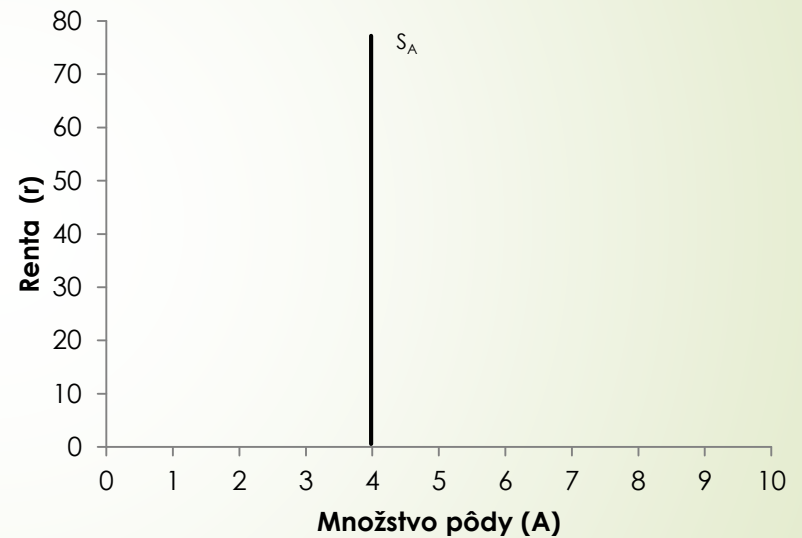
Dopyt po pôde

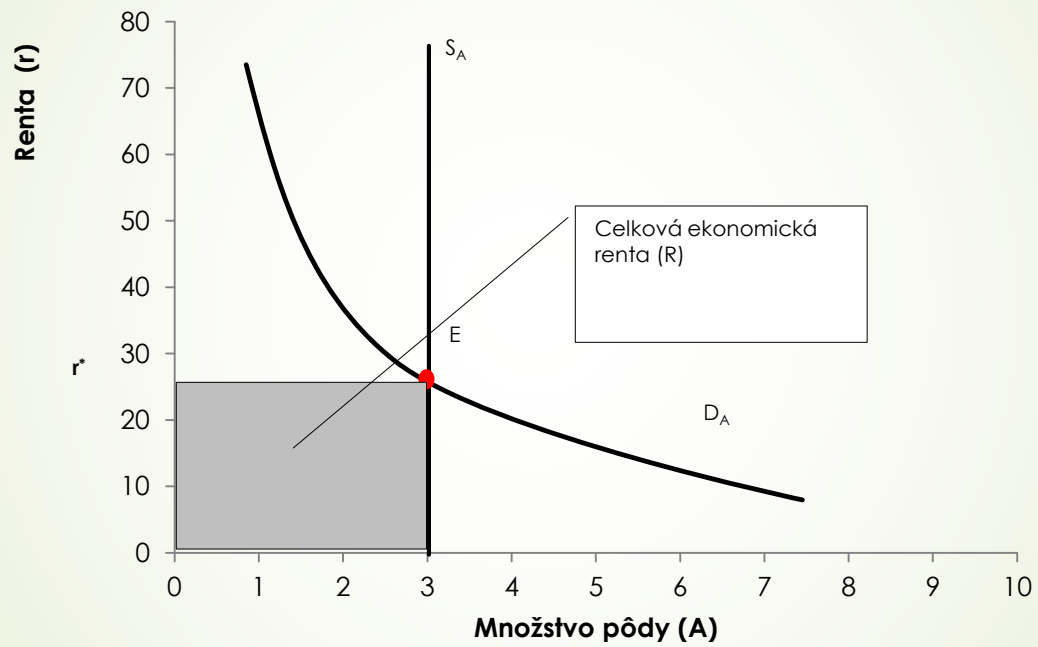
je určený:

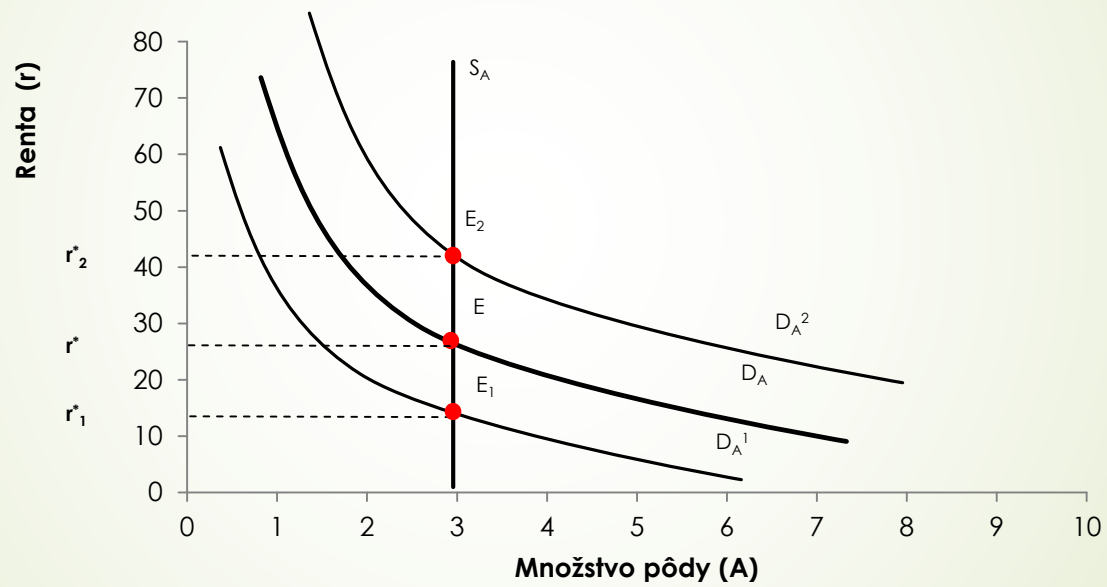
- hraničným produktom pôdy
- dopytom po finálnych produktoch pestovaných na pôde
- limitom pôdy
- polohou

Ponuka pôdy

- fixná ponuka pôdy
- na zmenu ceny nemôže reagovať ponuka zmenou množstva

Zásahy štátu do poľnohospodárstva

- **subvencovanie cien**
- **štátny intervenčný nákup poľnohospodárskej produkcie**
- **štátne zásahy na národnej a nadnárodnej úrovni**

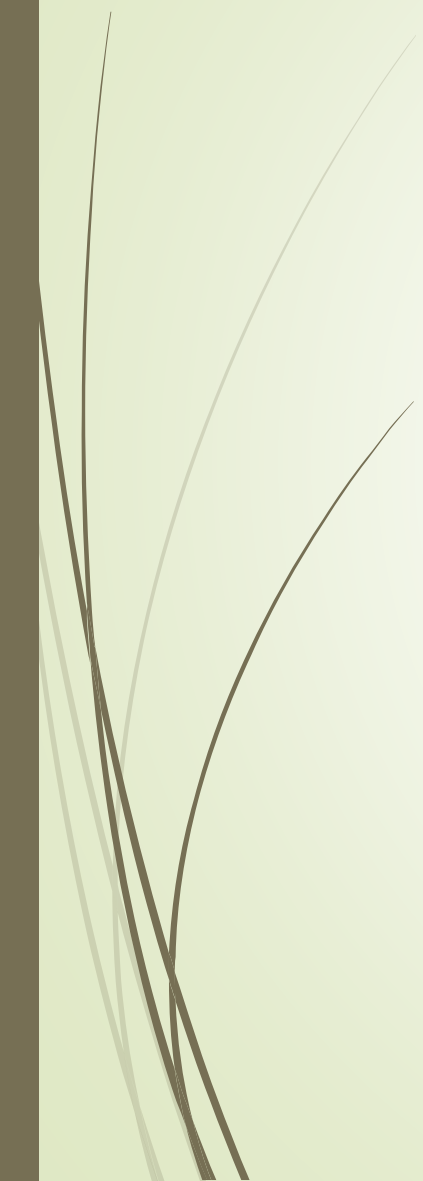
Trh kapitálu

- Kapitál
 - Sekundární VF
 - Kapitálové statky
 - Peňažný kapitál

Rozdelenie kapitálu

1. REÁLNY (fyzický, produktívny) kapitál

- *Fixný kapitál*
- *Obežný kapitál*

-
-
- 2. POTENCIÁLNÝ (peňažný) kapitál**
 - 3. TOVAROVÝ kapitál**
 - 4. FIKTÍVNÝ (portfóliový) kapitál**

2 + 3 + 4 = OBEHOVÝ kapitál

➤ Investovanie

- premena peňažného, príp. úverového kapitálu na reálny kapitál

➤ Investícia

- nové kapitálové statky

► **REPRODUKČNÉ** (obnovovacie, reštitučné) - I_{re}

► **ROZVOJOVÉ** (čisté, netto, nové) - I_{ro}

► **Hrubé investície** I_h

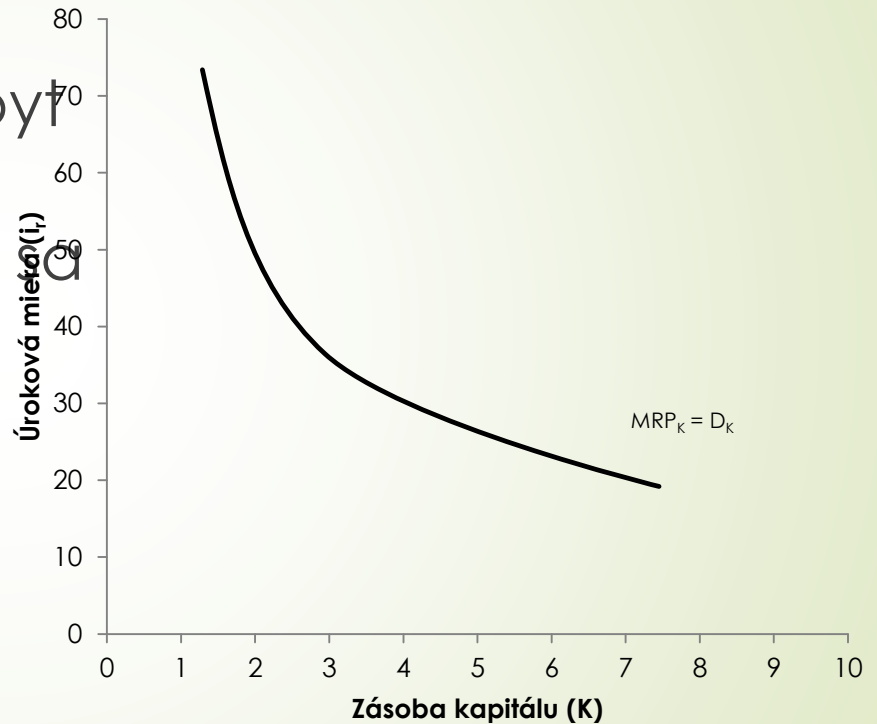
$$I_h = I_{re} + I_{ro}$$

Zdroje financovania investícií

- reprodukčné investície sa financujú z **ODPISOV**
- zdrojom financovania rozvojových investícií sú **ÚSPORY**
 - **Vlastné prostriedky**
 - **Cudzie prostriedky**

Dopyt po kapitáli

- ▶ odvodený dopyt od dopytu po statkoch, ktoré vyrábajú pomocou kapitálových statkov

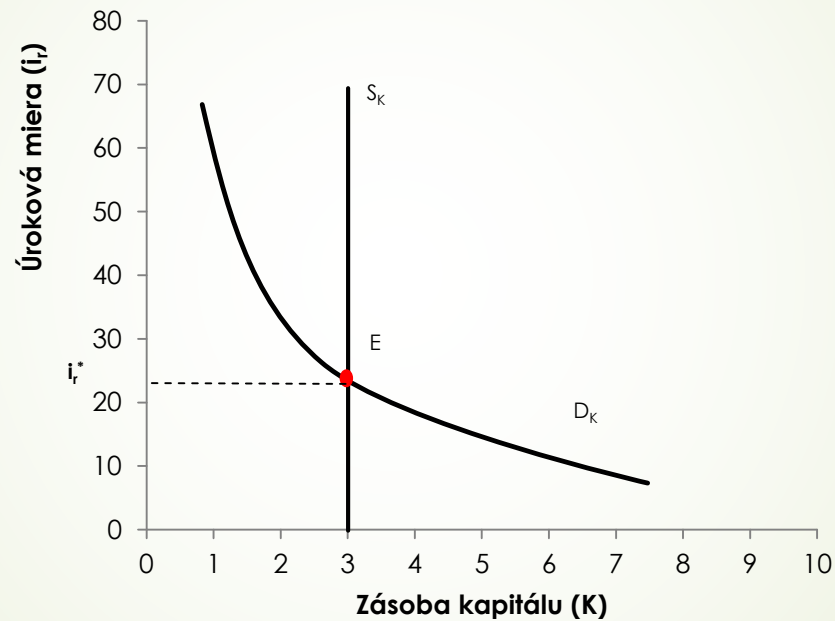

Ponuka kapitálu

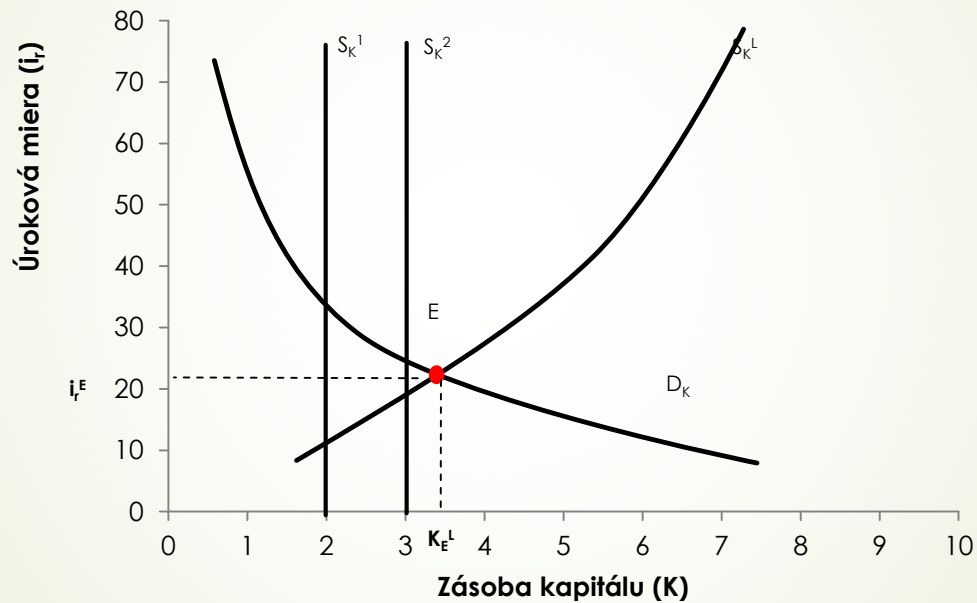

- tvoria ju úspory ekonomických subjektov

Rovnováha na trhu kapitálu krátke obdobie

Rovnováha na trhu kapitálu dlhé období

-
- Nominálna úroková miera
 - Reálna úroková miera

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekonomie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

STANÍKOVÁ, Z.: Úvod do ekonomie, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekonomie v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Microeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Mikroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004

Tento študijný materiál vznikol v rámci riešenia projektu:

„Kvalitné vzdelávanie s podporou inovatívnych foriem, kvalitného výskumu a medzinárodnej spolupráce – úspešný absolvent pre potreby praxe“

ITMS: 26110230090

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

